Numer 9. „ROLNIK“ 26. lutego 1909.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

C. K. GALICYJSKIEGO TOWARZYSTWA GOSPODARSKIEGO.

Z KOMITETU.

A) Ogłoszenia i odezwy.

L. 801/09. We Lwowie, dnia 20. lutego 1909.

ODEZWA

do Rad Oddziałów c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego w sprawie wniosków na XLIV. Radę Ogólną.

Podpisany Komitet zwraca uwagę na § 27. al. b. Statutu, w myśl którego wnioski Oddziałów, jakoteż poszczególnym Członkom na Radę Ogólną mają być do 15. stycznia zgłoszone do Komitetu, któremu przysługuje prawo do uwzględniania wniosków później zgłoszonych w miarę własnego uznania.

Wnioski tak Oddziałów jak i poszczególnych Członków, nieprzedłożone uprzednio Komitetowi do zaopiniowania, nie mogą być w myśl § 6. Regulaminu obrad Rady Ogólnej na odnośnej Radzie merytorycznie załatwione, lecz mogą być tylko przekazane Komitetowi do zbadania i zdania sprawy na najbliższej Radzie Ogólnej, o ile nie zostaną uznane przez Radę Ogólną za wnioski nagłe w myśl § 7. Regulaminu obrad.

Ponieważ Wydział Wykonawczy, któremu w myśl uchwały z dnia 9. lutego b. r. przekazane zostały czynności Komisyi programowej, musi wcześnie wziąć pod obrady wnioski Oddziałów i poszczególnych Członków na Radę Ogólną, upraszamy o ewentualne przedłożenie tychże wraz z uzasadnieniem i podaniem dokładnego adresu referenta najpóźniej do dnia 15. marca b. r. włącznie.

Komitet c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego.

Prezes: *St. Brykczyński* m. p. Sekretarz: *Dr. cam. August Rodakiewicz* m. p.

B) Ze spraw bieżących.

Prezydyum Komitetu przesłało wyrazy współczucia w drodze telegraficznej wdowie po ś. p. **Włodzimierzu Gniewoszu** i złożyło wieniec na trumnie zgasłego.

W myśl dawniejszej uchwały Komitetu przeniesiono znaczną część **biblioteki Towarzystwa**, z zastrzeżeniem prawa własności, do Dublan, celem uzupełnienia tamtejszych zbiorów. Dzieła dotyczące jakiegokolwiek działu rolnictwa, także dawniejsze, pożądane są wielce dla księgozbioru Akademii dublańskiej, od której Komitet otrzymał pismo następującej treści:

Imieniem Kollegium Profesorów Akademii rolniczej w Dublanach składamy niniejszem Szanownemu Komitetowi gorące podziękowanie za wspaniały dar, uczyniony Akademii dublańskiej przez przekazanie jej cennego księgozbioru, stanowiącego część biblioteki Towarzystwa gospodarskiego. Ofiarowane dzieła z zakresu nauk przyrodniczych oraz różnych działów nauk rolniczych, uzupełniające znakomicie skromną bibliotekę Akademii, tem cenniejszy stanowią dla niej nabytek.

W tym akcie darowizny widzi Kollegium Profesorów nowy dowód nieustannej pamięci i życzliwości ze strony Towarzystwa gospodarskiego względem uczelni Dublańskiej, która swe powstanie oraz rozwój początkowy temuż Towarzystwu zawdzięcza.

Dublany, dnia 20. lutego 1909.

Sekretarz Kollegium: *Prof. Dr. Jan Zawicki* m. p. Przewodniczący Kollegium: *Prof. J. M. Pomorski* m. p.

Egzamin główny w szkole chmielarskiej w Folwarkach małych koło Brodów odbył się ubiegłej soboty t. j. dnia 20. b. m. w obecności kuratora szkoły J. W. P. Fryderyka Wilhelma Schmidta, Insp. roln. Bronisława Janowskiego i zaproszonych gości. Przy egzaminie tym uznano za samoistnych chmielarzy: Mieczysława Korzeniewskiego z Kolebki (z postępem bardzo dobrym) i Augustyna Rupera z Baszni dolnej (z postępem dobrym); za pomocników chmielarskich: Józefa Nowotnika z Drwiny (z postępem dostatecznym) i Mikołaja Czernego z Peratyna (z postępem dostatecznym).

W posiedzeniu **Komitetu producentów chmielu**, które się odbyło d. 20. b. m. w „*Związku Ziemian*“, a na którem wysłuchano sprawozdania z podróży mężów zaufania, celem powzięcia na tej podstawie konkretnych wniosków co do wdrożenia organizacyi handlu chmielem, wziął udział z ramienia Komitetu Dr. cam. August Rodakiewicz.

W uroczystem otwarciu **kursu** dla instruktorów i organizatorów Kółek rolniczych d. 22. b. m., które się odbyło pod przewodnictwem Wiceprezesa Bronisława Dulęby, wziął udział jako **delegat** Komitetu Dr. cam. August Rodakiewicz.

Komitet zwrócił koszta podróży do **Zielonej** stypendystce pani Maryi Czyżewskiej, żonie kierownika szkoły z kursem roln. w Podzameczku w kwocie 48 K.

Na podstawie opinii Rad Oddziałów przedstawił Komitet c. k. Namiestnictwu następujących kandydatów na **przymusowych zarządców większych posiadłości** rolnych i leśnych: Stanisława Ajdukiewicza z Buczacza, Witołda Piaseckiego z Rzepiniec. Jana Turkuła w Żnibrodach, Władysława Czajkowskiego w Sokulcie, Tomasza Juna w Sokołowie, Witołda Kleina w Trybuchowcach, Teofila Słoneckiego w Seńkowie ad Łuka, Michała Łuckiego w Łuce, Bolesława Siedleckiego w Baryszu, Jana Pellicha w Koropcu, Jakóba Jaskółkę w Kościelnikach, Józefa Tokoszewskiego w Busku, Stanisława Łuczkiewicza w Busku, Bronisława Zduńczyka w Milatynie starym, Hilarego Waniowa w Rokszynie ad Busk, Karola Burghardta w Hawłówce ad Pawłów, Jana Lewickiego w Kamionce strumiłowej i Jana Czermińskiego w Tetetczycach.

Z ODDZIAŁÓW.

Wiadomość o Walnem Zebraniu Członków Oddziału pokuckiego, które się odbyło w Kołomyji dnia 8. lutego b. r. pod przewodnictwem Prezesa *Dra Mikołaja Krzysztofowicza.*

Przewodniczący na wstępie poświęca wspomnienie pośmiertne zmarłemu w roku 1908 członkowi i sekretarzowi Rady Oddziału ś Arturowi Krzysztofowiczowi, jednemu z najczynniejszych, zamiłowanemu gospodarzowi, zawsze bardzo życzliwie i gorliwie popierającemu działalność Oddziału, poczem obecni przez powstanie uczcili pamięć zmarłego.

Następnie zaznaczył Przewodniczący, że rok 1908 należał do najbardziej nienormalnych.

Z początku posucha, później nieprzerwane słoty, w końcu już w październiku śniegi i mrozy spowodowały bardzo znaczne szkody wielko- i małorolnym rolnikom, tak w zbożu, jakoteż w paszy. Rada Oddziału, celem przyjścia z pomocą dla dotkniętych klęską elementarną, poczyniła starania u władz kompetentnych przez swoich delegatów do Komitetów ratunkowych. Włościaństwo tego okręgu otrzymało od Wysokiego Rządu we formie zapomóg bezpłatnie na zasiew żyto i ma możność nabywania obecnie także grysu dla bydła po cenie zniżonej. Większa natomiast własność rolna i dzierżawcy, pomimo usilnych starań, dotychczas żadnej pomocy ze strony akcyi ratunkowej nie otrzymała z wyjątkiem kilku gospodarzy obdzielonych pożyczką bezprocentową.

Po odczytaniu protokołu z ostatniego Walnego Zebrania, sekretarz Oddziału odczytuje wyczerpujące sprawozdanie z czynności za rok ubiegły, które to sprawozdanie Walne zebranie do zatwierdzającej wiadomości przyjmuje.

Sekretarz Oddziału przedkłada następnie sprawdzone przez Komisyę zamknięcie rachunków i ułożony na rok 1909 budżet, wyjaśniając każdą pozycyę przychodów i wydatków.

Walne Zebranie przyjmując do wiadomości zamknięcie rachunków, udziela Radzie Oddziału absolutoryum. Również uchwalono preliminarz na r. 1909.

W obszernej dyskusyi, jaka wywiązała się z powodu klęsk elementarnych i akcyi Komitetów ratunkowych, p. Słanisław Łążyński, jako delegat Komitetu ratunkowego zaznacza, że z wiosną b. r. dla włościaństwa sprzedawać się będzie zboże na zasiew po cenach znacznie niższych, zwraca przytem uwagę, że sól jaka dotychczas nadeszła, przez włościaństwo dotąd nie została rozebraną jakkolwiek daremnie się ją wydaje.

W dalszem swem przemówieniu p. Łążyński podnosi, że należałoby przyspieszyć regulacyę Prutu tembardziej, że nawet przy mniejszych opadach deszczowych powoduje znaczne powodzie, zabierając grunta gmin okolicznych, zaś siły robocze tych gmin nie mają sposobności zarobkowania. P. Tomasz Fandarys, naprowadzając konieczną potrzebę przyjścia z pomocą ludności, stawia wniosek, ażeby poczynić starania, względnie wnieść petycyę do władz rządowych, celem wyjednania dla włościaństwa bezprocentowych pożyczek.

W dyskusyi nad powyższym wnioskiem, w której głos zabierali p. Strzelbicki i posłowie: Leszek Cieński i Antoni Theodorowicz — Przewodniczący wobec podzielonych zdań co do aktualności wniosku poddał go pod głosowanie, w którem większością głosów został przyjęty.

Na wniosek p. Józefa Burzyńskiego o wyjednanie przez pp. posłów obfitego zasilania przez kraj, względnie Wysoki Rząd kas Reiffaisena, Przewodniczący wyjaśnia, że kraj agendy tych kas popiera i poważną sumą je zasila, zachęca też do zakładania tych pożytecznych instytucyj w gminach, mających odpowiednie ku temu warunki.

Wybrano delegatów Oddziału na Radę Ogólną we Lwowie, jaka się odbędzie w maju b. r. pp.: 1. Theodorowicza Antoniego właśc. dóbr w Żukowie, 2. Komara Edmunda właśc. dóbr w Uściu, 3. Abrahamowicza Wiktora właśc. dóbr w Toporowcach, 4. Cieńskiego Leszka właśc. dóbr. w Oknie, 5. Łążyńskiego Stanisława właśc. dóbr w Załuczu n. Prutem, 6. Krzysztofowicza Eugeniusza właćc. dóbr. w Załuczu n. Czeremoszem, 7. Puzynę kn. Leona właśc. dóbr w Gwoźdźcu, 8. Strzelbickiego Antoniego właśc. dóbr w Wołowej 9. Mełnyczuka Nykoły, naczelnika gminy w Piadykach: 10. Agopsowicza Mieczysława, właśc. dóbr w Kułaczkowcach i 11. ks. Stefana Kruszelnickiego, gr. kat. proboszcza w Nazurniej.

Co do rozważenia sprawy założenia szkoły gospodarstwa domowego dla kobiet, którą podniósł p. Fandarys, Walne Zebranie przekazuje ją do rozpatrzenia Radzie Oddziału.

W końcu jako ostatni punkt porządku dziennego niniejszego Zebrania nastąpił bardzo zajmujący odczyt o sadownictwie z demonstracyą obrazów świetlnych, wygłoszony przez inspektora sadownictwa p. Władysława Lichańskiego, który w sposób zajmujący słuchaczy z nowoczesnym a praktycznym sposobem sadzenia drzew owocowych, tępienia szkodników, a za pomocą obrazów świetelnych okazał rozmaite wzory racyonalnego prowadzenia sadów i ogrodów owocowych, jak również okazy szkodników niszczących drzewa i owoce.

Wiadomość z Walnego zebrania Oddziału borszczowskiego, które się odbyło d. 29. stycznia b. r.

Wybrano delegatów na Walne zebranie Rady Ogólnej do Lwowa, stosownie do ilości Członków Oddziału (41) dwóch, a to: JWgo Cyryla Czarkowskiego-Golejewskiego, właściciela dóbr Strzałkowce poczta Borszczów i WP. Maryana Bogdanowicza, dzierżawcę dóbr Wybranówka poczta Jezierzany koło Czortkowa.

Ordynat Czarkowski prosi o głos i podnosi sprawę fatalnej ustawy weterynaryjnej, narażającej obszary dworskie na nieobliczalne straty, zwłaszcza, co do nosacizny u koni: Konia o nosaciznę podejrzanego c. k. weterynarz zabija i, stwierdziwszy u takowego nosaciznę, wybiera z pomiędzy reszty koni kilka sztuk i również zabija; za konie uznane przez dotyczącego weterynarza za zdrowe zwraca Wys. Rząd kwotę wedle poprzedniego oszacowania przez znawców. Ze względu jednak, że przy zabiciu kilku lub kilkunastu podejrzanych koni, dziwnym trafem zawsze znajduje się więcej koni chorych niż zdrowych, to już jest tajemnicą wiedzy dotyczącego p. c. k. weterynarza, któremu ustawa zaleca jak najdokładniej podejrzane konie badać, by zdrowych koni nie bić, a co ważniejsze, potem nie płacić; że zaś nosacizna u żyjącego konia w początkach podobno trudną jest do stwierdzenia, dlatego po zabiciu, gdyby się nawet rzeczywiście większość koni zabitych zdrową okazała, to dotyczący c. k. weterynarz w myśl ustawy znajdzie jakiś znaczek, że koń chory, zwłaszcza jeżeli to wartościowy i w tym kierunku trzeba poczynić starania zmiany ustawy.

W tej samej sprawie prosi o głos p. Dłuski i zaznacza, iż najuciążliwszem, względnie narażającem na największe straty właściciela koni jest to, iż c. k. weterynarz po każdorazowem wybiciu kilku podejrzanych koni trzyma resztę w kontumacyi i tak się nieraz ciągnie sprawa kilka lat, a właściciel nie może ani oczywiście sprzedać, ani dokupić do koniecznych robót, w końcu jest odpowiedzialnym za fornali, obsługujących konie — stawia przeto wniosek, by zmianę ustawy weterynaryjnej wyjednać u odnośnych władz w tym duchu, iż w razie stwierdzenia nosacizny u kilku koni, wybić wszystkie konie tej stajni na raz i oczywiście za zdrowe zapłacić: w ten sposób zaraza nierozciągana na lata przestanie się rozszerzać. Powyższy wniosek uchwalono i Radzie Oddziału do robienia starań w tym kierunku poruczono.

OGŁOSZENIA WŁADZ.

Obwieszczenie.

C. k. Namiestnictwo we Lwowie z dnia 20. lutego 1909 r. L. XVII. 11/70/125 z wykazem panujących w Galicyi chorób zaraźliwych zwierzęcych, zestawionym na podstawie sprawozdań c. k. starostw, przedłożonych od 13. do 20. lutego 1909 r., — zamieszczone jest w „Dzienniku urzędowym“ *Gazety Lwowskiej* Nr. 24.

KRONIKA.

† **Zygmunt Łastowiecki**, Członek Oddziału jarosławskiego, zmarł 19. b. m. w Lipniku, przeżywszy lat 59. *R. I. P.*

Obniżenie podatku od cukru nastąpi w Niemczech z dniem 1. kwietnia 1910 i wynosić będzie 4 K. na 100 kg. t. z. zamiast marek 14, opłacać się będzie 10. M. Przypominamy, że podatek ten u nas wynosi 38 K. od 100 kg.

Biuro techniki młynarskiej założył we Lwowie (ul. św. Zofii l. 22 B) dyplomowany inżynier budowy maszyn Stanisław Małyszczycki. Zakres działalności biura stanowią: ekspertyzy i oceny egzystujących urządzeń młynowych, porady techniczne, badania warunków miejscowych, pomiary sił wodnych, projektowanie i wykonywanie planów całkowitych urządzeń nowych lub częściowych przeróbek egzystujących młynów, oraz czasowy nadzór techniczny nad budową lub przebudową, a ewentualnie także stały nadzór nad sprawnością danego młyna.

ϱ. **O zalesieniu w Anglii** przedłożyła królewska Komisya sprawozdanie, zasługujące na szczególną uwagę; dąży bowiem do urzeczywistnienia projektu gospodarczo-socyalnego, zakreślonego na wielką skalę. Komisya konstatuje przedewszystkiem, że w Anglii znajduje się 9 mil. akr (1 akr = 4046 ^{a}) ziemi, które, jako niepoddane uprawie lub co najwyżej służące do hodowli owiec, należałoby użyć racyonalniej przez zalesienie. Państwo użyje na ten cel rocznie 2 mil. Ł., uzyskanych w drodze pożyczki. Deficyt w pierwszym roku wynosić będzie 90.000 Ł. i osięgnie po latach 40-tu wysokość 3,131.250 Ł. Od tego czasokresu dochody z lasów przewyższać będą koszta tak, że po latach 80-ciu wynosić będzie czysty dochód 175 mil. Ł., biorąc za podstawę obliczenia dzisiejsze ceny drzewa, które niewątpliwie z biegiem czasu znacznie się podniosą. Państwo przyjdzie do posiadania lasów w wartości 562 mil. Ł. t. j. kapitału, reprezentującego o 107 mil Ł. więcej, jak wysosiły koszta inwenstycyi wraz z procentami w latach 80-ciu.

Wykonanie tedy projektu poruczonem zostanie osobnej komisyi wyposarzonej prawem wywłaszczania parcel do zalesienia przydatnych. Obok korzyści finansowych zapewnia ten projekt państwu wielkie korzyści ekonomiczne i socyalne.

Anglia ogołocona dzisiaj z lasów poświęca rokrocznie znaczne kwoty na dowóz drzewa i ubocznych produktów tegoż. I tak w r. 1907 wydano na ten cel 32 mil. Ł., z których po urzeczywistnieniu projektu pozostać będzie mogło w kraju około 20 mil. Ł. Ponieważ następnie według planu komisyi zalesić się ma rocznie około 150.000 akrów, znajdzie przy tej pracy około 18.000 robotników zajęcie, która to ilość podniesie się niewątpliwie do 100.000, jeżeli wliczymy w to zapotrzebowanie sił roboczych przy przemyśle drzewnym, jaki powstanie. Nastąpi przeto złagodzenie bezrobocia i zaludnienie kraju, ku czemu już od dawnego czasu zdąża polityka socyalna w Anglii.

ϱ **Rolnicze domy składowe** rozwijają się pomyślnie w Bawaryi Było ich w peryodzie 1907/08 122, nie licząc w to głównego domu składowego w Moosach, który jest własnością centralnej kasy pożyczkowej. Przeciętne koszta budowy i urządzenia takiego spółkowego domu składowego wynoszą 17.568 M., przy czem zauważyć należy, że pomniejsze jak n. p. w Assling, Dietmannsried kosztowały po 2.200 M.

Z ogólnej cyfry magazynów położonych jest 96 przy stacyach kolejowych. Dostępnych wyłącznie dla członków było 21, z innych zaś korzystać mogą tak członkowie jak i niezłonkowie z tą jedynie różnicą, że od członków pobiera się niższe opłaty. 94 magazynów nabywało zboże od producentów po stałych cenach, 32 zaś udzielało zaliczek na zboże w wysokości 50—95% wartości, inne wreszcie trudniły się jedynie pośrednictwem w sprzedaży. Te rozmaite sposoby postępowania znajdują zastosowanie w miarę okoliczności w tym samym magazynie. Składowe wynosi przeciętnie 2—5 pf. od 1 ctm przez 1 tydzień, zaś od czyszczenia zboża pobiera się 5—40 pf.

Przedmiotem obrotu jest nie tylko zboże, ale także nawozy sztuczne i artykuły pastewne, a w jednym wypadku także owoce (*Wasserburg*). Odbiorcami są przedewszystkiem królewskie urzędy prowiantowe, ale również młynarze, browarnicy i osoby prywatne. Znaczną część towaru sprzedano także za granicę. Przeważna część magazynów jest własnością kas pożyczkowych — 11 magazynów należało do Towarzystw rolniczych — a 1 jest własnością gminy. Co do wyników osiągniętych skonstatowano obrót ze zyskiem w 85 magazynach, w 18 zaś ze stratą. Ną ogół zaznaczyć należy, że przy tej sprzedaży spółkowej producenci uzyskali ceny wyższe, aniżeli przy sprzedaży z wolnej ręki; jeżeli zaś ceny uzyskane nie były wyższe, to nawet w tym razie producenci wyszli na sprzedaży spółkowej lepiej, oszczędzając znacznie na czasie i na ubocznych kosztach.

Rolnicze magazyny spółkowe doznają wydatnego poparcia ze strony państwa, które w r. 1907/08 udzieliło subwencyę w łącznej kwocie 183.550 M. i prócz tego zaliczek w kwocie 858.970. Ponieważ jak powyżej wykazano łączny kapitał zakładowy wynosił 2,142.302 M., wynosiły subwencye państwowe 8·5%, zaś zaliczki 40%.

„Gorzelnik“, dwutygodnik, poświęcony polskiemu przemysłowi gorzelniczemu, a wychodzący pod redakcyą prof. Tadeusza Chrząszcza w Dublanach, podaje w każdym numerze: artykuł techniczny, oparty na oryginalnych badaniach lub spostrzeżeniach, artykuł naukowy z zakresu procesów fermentacyjnych, przegląd literatury naukowej, rozmaitości i dział pytań. Co pewien czas artykuł z ustawodawstwa podatkowego zużytkowania spirytusu i t. p. Do współpracowników należą pp.: prof. inż. K. Ajdukiewicz, prof. B. Janowski, prof. dr. K. Miczyński, dr. Niklewski, prof. dr. L. Pawlik, dr. Siemiantkowski, K. Turski, inż. K. Wójcicki, dr. S. Zennermann i wielu innych.

Krajowe Biuro Pracy we Lwowie przy Wydziale krajowym. Podana odmiennym drukiem miejscowość wskazuje siedzibę Biura pracy, od którego pochodzi zgłoszenie szukających pracy. Należy się zwracać wprost do odnośnego Biura, adresując wszędzie. Powiatowe Biuro pracy przy Wydziale powiatowym w . . . — Skrócenie „Lwów“ oznacza: Miejskie Biuro pracy we Lwowie, ul. Arsenaska 6. — Skrócenie „Kraj. Biuro“ oznacza: Krajowe Biuro pracy Lwów, Wydział krajowy. — L. 262, dnia 19. lutego 1909, Krajowy wykaz tygodniowy Nr. VII.

Brody: 1 rządca, rachmistrz, kontrolor, emer. urz. państw z 3 egz. państwowymi, 1 rządca-ekonom, 1 pisarz gospodarski ze szkołą roln. w Dublanach i 8-mies. kursem mleczarskim, 9 ekonomów, z tych 1 leśniczy, 1 pasiecznik, 1 magazynier, 1 kasyer i 1 chmielarz, 2 chmielarzy, z tych 1 dozorca lasu, obznajomiony z sadzeniem drzew, 1 leśniczy egzaminowany, 4 podleśniczych, 2 dozorców gospodarskich, 8 gajowych-polowych, 1 pomocnik pasiecznika, 7 ogrodników na ordynaryę, 1 strycharz, 4 kowali dworskich, 1 maszynista egzamin., kotlarz, 1 stelmach do większego dworu, 8 stelmachów na ordynaryę, 3 stolarzy fabrycznych, 1 stolarz-stelmach, 3 gorzelników, 1 cieśla, 2 sztangretów, 2 furmanów, 3 kucharzy, z nich jeden dozorca gospodarski, 1 chłopak do pomocy kucharza, 3 lokaji żonatych na ordynaryę, 1 kamerdyner, 3 klucznice, 2 panny służące Polki, 2 gospodynie do dworu. — Drohobycz 1 leśniczy lub nadleśniczy, 1 kowal-maszynista do dworu, 1 furman do koni cugowych, 1 lokaj lub dozorca. — Dąbrowa: 1 kucharz. — Gorlice: 1 robotnik do cegielni, 1 kowal dworski. — Kałusz: 1 leśniczy, 1 ogrodnik żonaty, 1 kowal dworski na wikt. — Kołomyja: 1 ogrodnik, 300 K. rocznie, 15 krc. zboża, 1 krowa na utrzymaniu lub 3 l. mleka dziennie, ogród i mieszkanie, 1 kucharz wraz z 13-letnią curką do kuchni lub pokoju, 30 K. mies. — Kraków: 1 pisarz gospodarski, 2 ogrodników, 1 kierownik cegielni, 3 ślusarzy, 1 gorzelnik, 1 osoba do zarządu domem, 1 nauczycielka Polka z językiem niemieckim. — Lwów: 4 ekonomów i pisarzy ekonomicznych, 1 leśniczy, 1 strażnik lasowy, 1 gajowy, 1 gumienny, 3 ogrodników, 1 kowal, 1 kotlarz, 1 rzeźbiarz, 3 gorzelników, 1 mleczarz i serkarz, 1 młynarz, 1 maszynista, 37 robotników dziennych, — Łańcut: 1 klucznica. — Myślenice: 4 ekonomów, 1 gospodarz do dworu, 1 pisarz gospodarski, 2 ogrodników rutynowanych, 5 robotników do cegielni, 2 stelmachów zdolnych, 1 sztangret, 1 stróż do dworu. — Nowy Sącz: 1 ogrodnik żonaty, 1 monter, ślusarz, maszynista, 1 służący biurowy, furman do koni wyjazdowych, lub robotnik do fabryki żelaza, żonaty, 1 lektorka, pisarka, bona, lub do towarzystwa. — Nowy Targ 2 kowali, 2 stelmachów. — Oświęcim: 1 pisarz gospodarski, 1 sztangret do koni wyjazdowych, 1 gospodyni, Sanok: 5 ogrodników, 4 kowali, 1 maszynista z egzaminem, do od młyna, tartaku, i. t. p., 3 stelmachów, 1 rymarz, 2 furmanów, 2 chłopaków do kredensu. — Tłumacz: 3 ekonomów lub leśniczych, 2 leśniczych, 1 klucznica do dworu. — Kraj Biuro: 1 kowal do dworu lub miasta, lat 24, 7 lat praktyki, 1 maszynista egzam., lat 26, żonaty, 3 lata praktyki, 1 leśniczy, 14 lat praktyki w 2 miejscach, lat 33, żonaty, 1 podleśniczy żonaty, lat 32.

Z TARGÓW KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Agencya sprzedaży materyału rzeźnego przy Komitecie.

Dnia 18. lutego zakupiono na jarmarku w Stryju dla JW. p. Michała hr. Baworowskiego do Krzywego 14 sztuk wołów roboczych za kwotę K. 4394. Dnia 22. lutego sprzedano na targu we Wiedniu 12 sztuk wołów Wp. Władysława Polańskiego z Rudnik wagi 5475 kg. od 62 do 68 K. za 1 ctm. żywej wagi za kwotę K. 3582 h. 80, 5 sztuk wołów i 1 krowa ze Zarządu dóbr Komarno wagi 4390 od 56 do 100 K. za 1 ctm. żywej wagi za kwotę K. 3501 h. 65, 16 sztuk wołów p. Maurycego Doschota z Pauszówki wagi 9160 kg. od 68 do 76 K. za 1 ctm. żywej wagi za kwotę K. 6489 h. 45, 12 sztuk wołów Wp. Stefana Dembińskiego z Łuki wielkiej wagi 7235 kg. od 76 do 88 K. za 1 ctm. żywej wagi za kwotę K. 5972 h. 25, 8 sztuk wołów Wp. Michała Tustanowskiego z Knihynicz wagi 5200 klg. od 76 do 88 K. za 1 ctm. żywej wagi za kwotę K. 4287 h. 55. —Dnia 24. lutego sprzedano na targu we Lwowie ze Zarządu dóbr Wiązown ckich I. O. X. Witołda Czartoryskiego 15 sztuk buhajków wagi 4980 po 44 K. za 1 ctm. żywej wagi za kwotę K. 2191 h. 20, —czyli razem 83 sztuk za łączną kwotę K. 30.418 h. 90

Rolnicza Agencya sprzedaży materyału rzeźnego w Wiedniu.

Sprawozdanie targowe z 22. lutego 1909 Ceny w koronach za 100 kg. żywej wagi. **Spęd:** wynosił 3.724 sztuk. Według gatunku: 2.598 wołów; 524 buhajów; 488 krów; 114 bawołów. Razem 3 724 sztuk. Woły niemieckie prima: 88—94; secunda: 74 - 86; tertia 68 do 75; wyjątkowo: 106—00, woły węg. siwe prima: 74 82: secunda: 66 —72; tertia: 50—54; wyjątkowo: 98—00, woły węgier. zabarwione prima: 86 —100; secunda: 66 —83; tertia: 56—65; wyjątkowo: 103 00 woły gal.: prima: 80 - 84; secunda: 72—78: tertia: 66—71; wyjątkowo 89 --00; buhaje prima: 52 - 66; secunda i tertia: 65—74; wyjątkowo: 78—00; krowy prima: 54—76; secunda i tertia 50 57; wyjątkowo: 78—00; bawoły prima: 34 46; secunda i tertia: 00—00; wyjątkowo: 00—00; woły z paszy: 00—00; bydło drobne 33—58.

Uwaga: W porównaniu z zeszłym tygodniem spęd opasów zmniejszył się ca 400 sztuk, wobec czego przy większem zapotrzebowaniu popyt za bydłem znacznie się wzmógł a ceny poszły w górę. Woły prima zyskały o 1—2 K., secunda 2 K Opasy tak lżejsze jak i mniejsze woły, których mięso nadawało się do fabrykacyi konserw, przy nadzwyczajnym popycie zyskały o 3 K. Cena buhaji również na skutek zmniejszonej podaży p dniosła się o 1—2 K.

Targ nierogacizny na St. Marx dnia 23. lutego 1909.

Spęd wynosił łącznie 14.318 sztuk. Płacono za 1 kg. żywej wagi w halerzach: opasy prima 122 - 126, wyjątkowo 127, opasy średnie 112—120, opasy stare 106—110, lekkie 100 - 110, podświnki prima 94—116 wyjątkowo 120.

Uwaga: Z powodu znacznie wzmożonego spędu targ na opasy był słaby, przyczem prima straciły o 2 h., zaś wszystkie inne sorty o 2—4 h. Podświnki natomiast, mimo znacznie zmniejszonej podaży, sprzedawano tylko po cenach zeszłotygodniowych.

Targ bydła w Pradze.

Sprawozdanie targowe z dnia 22. lutego 1909. — Spęd bydła rogatego wynosił ogółem 622 sztuk, a w szczególności 206 czeskiego i 416 galicyjskiego. Za bydło czeskie płacono w hal. za 1 kg. żywej wagi: woły od 64—84, prima 85—90 wyjątkowo 92; buhaje od 66—72; krowy od 54 — 67; bydło galicyjskie: woły od 52 — 72, buhaje od 46 — 66, krowy od 40—68; młode jednoroczne woły i jałówki od 40 — 46; za sztukę bydła chudego od 80—150 K. Przebieg targu był słaby. Nie sprzedano sztuk 17. — **Targ mięsny z dnia 22. lutego 1909.** Ceny w hal za 1 kg. martwej wagi. Sprzedano 134 sztuk owiec od 104 —120 298 szt. cieląt od 112—132, wyjątkowo 140, (z potrąceniem 7—10 kg. na sztuce); 5980 kg. mięsa wieprzowego, a to z czeskich świń od 140—148, z galicyjskich 132—152; 34 400 kg. mięsa, a mianowicie: wołowego: przednie 100—124, tylne 120—152, z buhajów: przednie 88-104, tylne 104—120; z krów: przednie 72—92, tylne 96—116, mięso z jednorocznych byczków i jałówek: przednie 76—92, tylne 88—120. Przebieg targu był pośredni.

Targ bydła w Morawskiej-Ostrawie dnia 17. lutego 1909.

Ceny w koronach za 100 kg żywej wagi. — Spęd wynosił 859 sztuk bydła opasowego, a mianowicie: 26 bydła młodego, 42 buhajów, 209 wołów, 271 krów, 46 cieląt, 264 świń, 00 owiec. Sprzedano dla Morawskiej-Ostrawy 161, a na zewnątrz 691. Płacono za: bydło młode 44 - 50, buhaje 50 —72, woły 54—80, krowy 46—72, cielęta 64—96, świnie 92—124, owce 00 —00. Nie sprzedano 7 sztuk bydła rogatego, świń 00.

Lwów, dnia 24. lutego 1909. Na dzisiejszy targ spędzono **wołów 66, buhaji 35, krów 51, razem bydła rogatego rosłego sztuk 152, jałownika 145, cieląt 122, owiec i kóz 0, nierogacizny 70, razem 489. Woły opasowe płacono po 62 — 71 k., woły z paszy chude po 51 — 61, buhaje po 49—59 kor., krowy po 42 - 52 kor., jałownik po 40 — 48 kor., cielęta po 54 - 72 kor., nierogaciznę po 94 — 104 kor., barany para po 00·00 kor. wszystko za 1 cetnar metryczny żywej wagi.**

Kraków, dnia 23. lutego 1909. Z miejskiej centralnej targowicy na bydło w Krakowie. Na targ dzisiejszy spędzono bydła rogatego 25, cieląt 241, owiec i kóz 2, nierogacizny 184, razem 452 zwierząt. **Płacono za 1 cetnar metryczny żywej wagi:** buhaje 00—00 koron, woły 00—00 kor., krowy 000—000 kor., jałownik 000 - 000 kor., cielęta 00—00 kor., nierogaciznę tuczną 000 —000 kor. **bitej wagi:** nierogacizna 126—150 kor. **Z zakupionych na oko płacono za sztukę:** buhaje 000—000. woły z paszy 180 - 230 kor., krowy 95 - 180 kor., jałówki 40 do 105 kor., cielęta 20—50 kor., owce i kozy 18—20 kor. Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano na miejscową konsumpcyę 365, na konsumcyę innych gmin kraju 87 sztuk.

Wiedeńska roln. giełda zbożowa z dnia 23. lutego 1909.

Za 50 kg. w koronach.

Pszenica (cisańska 78—80 kg) 14·00—14 45; (banatka 78 -81 kg) 13·85—14·10; (słowacka 76 -80 kg) 13·40 - 13·75; (niższo-austryacka 76—79 kg) 13·10—13·45

Żyto (słowackie 72—75 kg) 10·55—10·75; (węgierskie 71 74 kg) 10·50—10·70; (austryackie 70—75 kg) 10·45—10·65.

Jęczmień (browarniany) 7·90—8·40; (pastewny) 7·55—7·85

Owies (węgierski pierwszej sorty) 9·70—10·10; (prima) 9·50 - 9·70 (średni) 9·30—9·55; (pośledniejszy) 0·00—0·00, czeski, morawski i niższo austryacki 9·45—9·55.

Siano z 20/2. (prasowane, węgierskie, kwaśne) 4·30—4·40 (półsłodkie) 4·60—4·70; (morawskie półsłodkie) 4·50—4·60; (niższo-austryackie półsłodkie) 4·50—4·70; (słodkie) 4·80—5·00

Słoma (prasowana, pszeniczna) 2·65—2·70; (żytnia) 2·75—2·85 (jęczmienna) 2·70—2·80; (owsiana) 2·70—2·80; (żytnia wiązana) 3·20—3·40.

Makuchy (rzepakowe) 8·00—8·50; (lniane) 8·85—9·10.

Grys (pszenny drobny) 6·35—6·45; (grubszy) 6·45—6·70; (żytni 6·50—6·60.

Ceny zboża w Niemczech

według sprawozdania niemieckiej Rady rolniczej, w markach za tonnę dnia 22. lutego 1909.

Miejscowość	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
Królewiec . . .	—	164—	—	167·5—
Gdańsk	—	162·5—164	—	160—165
Szczecin	204—215	157 - 165	—	155 - 164
Poznań	211—214	159—	180—000	161—000
Wrocław	211—212	164 -	180 brow. 150 past.	162—000
Berlin	219—220	167—168	—	172—180
Drezno	214—228	161—169	192 — 205 brow. 141 — 147 past.	174—180
Hamburg	222—	168	—	170—000
Mannheim . . .	235—237·5	175—177·5	—	175—177·5

Ceny zboża na giełdzie w Budapeszcie.

Dnia 23. lutego 1909, towar prima w koronach za 100 kg.

Pszenica 27·70—28·10; Żyto 20·85 - 21·05; Jęczmień (pastewny), 17·00—17·30; Owies 17·99 - 18·35.

Sprawozdanie Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.

Cena za 50 kg. w koronach bez opłaty akcyzowej. Od 15. 2.: do 21. 2. 1909 — Pszenica 11·35—11·75; Żyto 9·30—9·55; Jęczmień, brow. 7·40—8·50, past. 7·30—7·60, Owies 7·45—7·70, Groch do gotowania 10·00—11·50, Wyka 7·60—8·20, Koniczyna: czerwona 70·00 - 80·00, biała 38·00—52·00, szwedzka 70·00—80·00. Rzepak zimowy 14·00—14·25, Lnianka 10.00 10·50. Nasienie lniane 10·— - 10·25. Nasienie konopne 8·70—9·00. Nafta zwykła 12·00—13·00, salonowa 14·00 16·00.

Sprawozdanie Tarnopolskie z dnia 19. lutego 1909.

Ceny podane w koronach, za 50 kg. loco Tarnopol.

Pszenica 11·75-12·00. Żyto 8·75—9·—. Jęczmień browarniany 6.50—6·75, Groch Victoria 11·00-12, Groch zwykły 9·0—10·—, Owies 7·25—7·50, Hreczka 8·00—8·25, Wyka 8·50-9, Koniczyna czerwona 60—75, Koniczyna biała 40 — 50

Spirytus za 50 litrów: paritas Tarnopol gotowy 24·50—25·— na zimowe miesiące 00·00—00·00, nadkontyngent 15·50—16 — Usposobienie ożywione.

Ceny spirytusu paritas Husiatyn.

Sprawozdanie Zwiazku przedsiębiorców gorzelni rolniczych z dnia 25. lutego 1909. Ceny w koronach za 1 hl. na 100%. — Spirytus gotowy kontyngentowany 50·00—50·50 kor., ekskontyngentowany 32·00—32·50 kor.

Ceny giełdowe masła w Wiedniu dnia 18. lutego 1909.

Za 1 kg. płacono: I. (deserowe prima) 2·60—2·65; II. (deserowe secunda) 2·40—2·50; III. (stołowe) 2·10—2·25; IV. (kuchenne lepsze) 1·80 - 2·00, V. (kuchenne gorsze) 1·60—1·70.

Ceny ogrodowizn i owoców we Lwowie.

Sprawozdanie insp. sadownictwa z dnia 25/2 1909. Ceny w koronach. Kapusta biała (kopa) 9·60—12, brukselska litr 0·00, czerwona (sztuka) 0·16—0·18, włoska (sztuka) 0·20 - 0·25. Kalafiory (sztuka) 0·60—0·80. Kalarepa (sztuka) 0·5—0·8. Marchew (wiązka) 0·8—0·10. Pietruszka (wiązka) 0·10—0·12. Burakićwikłowe (kupka) 0·8—0·10. Selery (sztuka) 0·15—0·18, Pory (sztuka) 0·8—0·10. Cebula (100 kg.) 34—40. Czosnek (100 kg.) 80—110. Szpinak (koszyczek) 0·00—0·00. Pomidory (1 kg) 00·0—00·0. Jabłka stołowe (100 kg.) 90—100, kuchenne 40—50. Gruszki stołowe (100 kg.) 00—000.

Uwaga: Z powodu stałych i silnych mrozów, ceny jarzyn wysokie. Dowóz bardzo słaby.

Ceny jaj dnia 23. lutego 1909.

Wiedeń. Za 1 K bez opakowania: beczkowe: (świeże nieprzeświecane) prima $13^{1}/_{4}$, secunda $13^{1}/_{2}$; wozowe (dostawiane przez włościan na targ) $12^{3}/_{4}$; z wapna: 00, — **węgierskie w paczkach po 1440 sztuk łącznie z opakowaniem 100—110 K, siedmiogrodzkie** 105—106 K. sortowane 106—108 K, z lodowni 000—000 K.

Berlin. Za kopę w markach: prima węgierskie i galicyjskie 4·40—4·50, secunda 4·25 - 4·30, z wapna 0·00, drobne 3·70—3·80.

Nakładem c. k. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego.
Odpowiedzialny redaktor: Dr. cam. August Rodakiewicz.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie, plac Bernardyński l. 7.